

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ LETTER TO THE EDITOR

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2019, 36(5):709-710
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2019, 36(5):709-710

Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων σε επαγγελματίες ποδοσφαιριστές

Στις περισσότερες χώρες τα εθνικά προγράμματα εμβολιασμού απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό και εστιάζουν σε ειδικές κατηγορίες, όπως οι ενήλικοι, οι διαβητικοί, οι ανοσοκατασταλμένοι και πολλές άλλες ομάδες. Η προσέγγιση κόστους-οφέλους του εμβολιασμού σε επαγγελματίες αθλητές είναι δύσκολο να διαφοροποιηθεί από εκείνη του γενικού πληθυσμού.

Υπάρχουν σχετικά λίγες μελέτες που αφορούν στην πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων σε επαγγελματίες αθλητές και ιδιαίτερα σε ποδοσφαιριστές και καμιά στην Ελλάδα. Εκπονήθηκε μελέτη καταγραφής των πρακτικών που ακολουθεί η ιατρική ομάδα σχετικά με την πρόληψη νοσημάτων τα οποία μπορούν να προληφθούν με εμβολιασμό και περιλαμβάνονται στο εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμών. Στην έρευνα συμμετείχαν 8 ποδοσφαιρικές ομάδες της Football League I και II της κεντρικής Ελλάδας, με σύνολο 226 ποδοσφαιριστές. Κανένα εμβόλιο δεν χορηγείται από το ιατρικό προσωπικό εκτός από εκείνο του τετάνου και αυτό μόνο σε περίπτωση τραύματος. Το εποχικό εμβόλιο της γρίπης και της ηπατίτιδας Β επίσης δεν συνιστώνται. Μια άλλη παράμετρος που αναδείχθηκε ήταν η έλλειψη κατευθυντήριων οδηγιών προς τις ομάδες και τους ποδοσφαιριστές σχετικά με τους εμβολιασμούς, ενώ φάνηκε ότι θα βοηθούσε στο ιατρικό προσωπικό η έκδοση συγκεκριμένων οδηγιών αναφορικά με τους εμβολιασμούς των αθλητών.

Λέξεις ευρετηρίου: Εμβολιασμοί, εμβόλια, επαγγελματίες ποδοσφαιριστές, συστάσεις

Υποβλήθηκε 26.11.2018
Εγκρίθηκε 2.12.2018

Παρ' ότι η στενή επαφή των ποδοσφαιριστών με τους αντιπάλους και τους συμπαίκτες, εγκυμονεί κινδύνους για τη μετάδοση πολλών ασθενειών, ιδιαίτερα των αναπνευστικών μεταδιδόμενων ασθενειών, η επίπτωση των ασθενών αυτών δεν έχει μετρηθεί. Ως επαγγελματική ομάδα οι ποδοσφαιριστές δεν λαμβάνουν ιδιαίτερες συστάσεις σχετικά με τον εμβολιασμό για νοσήματα που μπορούν να προληφθούν με εμβόλιο, παρ' ότι έχουν όλες τις προϋποθέσεις των συστάσεων της ταξιδιωτικής Ιατρικής λόγω των συχνών μετακινήσεων, αλλά και συγχρωτισμού εξ αιτίας της διαμονής τους σε ξενοδοχεία, λεωφορεία, προπονητήρια. Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου UEFA το 2017 εξέδωσε επίσημες οδηγίες σχετικά με την πρόληψη νοσημάτων και τον έλεγχο της εμβολιαστικής κατάστασης των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών ετησίως.¹

Μελέτες σε αθλητές έδειξαν πολύ καλά επίπεδα αντισωματικής απάντησης που δεν διέφεραν από τον γενικό πληθυσμό.² Στους χειμερινούς ολυμπιακούς αγώνες στο Κάλγκαρι καταγράφηκε επιδημία γρίπης μεταξύ των αθλητών, η οποία θα μπορούσε να έχει δυσμενή αποτελέσματα για την οργάνωση των αγώνων.³ Σε μελέτη που διεξήχθη στην Ιταλία αξιολογήθηκαν οι αυξημένοι κίνδυνοι για τη μετάδοση λοιμωδών νοσημάτων λόγω της έκθεσης και της περιοδικής μείωσης του ανοσοποιητικού συστήματος και προτάθηκαν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τις πρακτικές ανοσοποίησης. Αυτές περιλάμβαναν τον έλεγχο για την ανοσοποίηση της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας όπου αυτό είναι εφικτό, τους εμβολιασμούς ρουτίνας εποχικής γρίπης και αναμνηστικής δόσης για τέτανο και διφθερίτιδα κάθε δεκαετία.⁴

Σε μελέτη του 2014 οι ερευνητές διακηρύσσουν ότι είναι χαμηλός ο κίνδυνος νόσησης των αθλητών από τέτανο και διφθερίτιδα, η σοβαρότητα των δύο νόσων όμως συνιστά την αναμνηστική δόση του εμβολίου Td κάθε 10 έτη, με σκοπό τη μείωση του σχετικού κινδύνου εμφάνισης των δύο νοσημάτων.⁵ Οι διαφορετικές οδηγίες που εφαρμόζει η κάθε χώρα στις συστάσεις στο εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού δημιουργεί δυσκολίες στην ύπαρξη αρμονίας αναφορικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων εμβολιασμού, αλλά και συμφωνία για τα νοσήματα που συστήνει προς πρόληψη η κάθε χώρα ξεχωριστά.

Ως αποτέλεσμα των σχετικών εκτιμήσεων, οι αθλητές υψηλού επιπέδου χρειάζονται ειδικές κατευθυντήριες οδηγίες για τον εμβολιασμό, που διαφέρουν από τις οδηγίες εμβολιασμού του γενικού πληθυσμού.

Δ. Παπαγιάννης,¹ Α. Σίμου,²

Ι. Παπαθανασίου,¹ Ι. Γυλός,³ Χ. Ζηλίδης¹

¹Σχολή Επαγγελματιών Υγείας, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό

Ίδρυμα Θεσσαλίας, Λάρισα

²Καρδιολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο

Λάρισας, Λάρισα

³Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Ελληνικό Ανοικτό

Πανεπιστήμιο, Πάτρα

ABSTRACT

Prevention of infectious diseases in professional footballers

D. PAPAGIANNIS,¹ A. SIMOU,² I.V. PAPATHANASIOU,¹ I. GYLOS,³ C. ZILIDIS¹

¹School of Health Sciences, Technological Educational Institute of Thessaly, Larissa, ²Department of Cardiology, University Hospital, Larissa, ³School of Humanities, Hellenic Open University, Patras, Greece

Archives of Hellenic Medicine 2019, 36(5):709–710

Key words: Professional football players, Recommendations, Vaccinations, Vaccines

Βιβλιογραφία

1. UEFA. UEFA medical regulations. UEFA, 2017. Available at: http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/uefaorg/Medical/02/50/25/38/2502538_DOWNLOAD.pdf
2. ROSIC I, MALICEVIC S, MEDIC S, VLASICH C. Immune response by athletes to hepatitis B vaccination. *Vaccine* 2008, 26:3190–3191
3. McINTYRE L. Influenza vaccination for athletes? *CMAJ* 1988, 138:788, 791
4. SIGNORELLI C, GOZZINI A. Guidelines for immunization practices in professional athletes. *Ig Sanita Pubbl* 2011, 67:387–400
5. GÄRTNER BC, MEYER T. Vaccination in elite athletes. *Sports Med* 2014, 44:1361–1376

Corresponding author:

D. Papagiannis, School of Health Sciences, Technological Education Institute of Thessaly, Ring road Larissa-Trikala, 411 10 Larissa, Greece

e-mail: dpapajon@yahoo.gr; papagiannis.dim@teilar.gr